

Arbitražna pravila
Stalne arbitraže
pri Gospodarski zbornici Slovenije

Ljubljanska arbitražna pravila 2023

Rešujemo spore
od leta 1928

A large, light blue circular graphic in the bottom right corner contains a stylized illustration of a scroll on the left and several vertical lines representing columns on the right.

© Stalna arbitraža pri Gospodarski zbornici Slovenije,
Ljubljana, 2023

Vse pravice pridržane. To publikacijo je izdala Stalna arbitraža pri Gospodarski zbornici Slovenije, ki je izključna imetnica vseh pravic, kot so določene v Zakonu o industrijski lastnini in Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah.

Stalna arbitraža pri Gospodarski zbornici Slovenije in logotip Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije sta registrirani znamki Gospodarske zbornice Slovenije, vpisani v register znamk, ki ga vodi Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino.

Arbitražna pravila
Stalne arbitraže
pri Gospodarski zbornici Slovenije

Ljubljanska arbitražna pravila 2023

Rešujemo spore
od leta 1928

Stalna arbitraža
pri Gospodarski zbornici Slovenije
Dimičeva ulica 13, 1504 Ljubljana, Slovenija

www.sloarbitration.eu

Sekretariat:
01 58 98 180
arbitraza.lj@gzs.si

Kazalo

Arbitražna pravila	1	
Uvodne določbe	3	
1. člen	Stalna arbitraža pri Gospodarski zbornici Slovenije	
2. člen	Uporaba pravil	
3. člen	Komunikacija s Stalno arbitražo	
Začetek arbitražnega postopka	3	
4. člen	Začetek postopka	
5. člen	Zahteva za arbitražo	4
6. člen	Vpisna taksa	
7. člen	Odgovor na zahtevo za arbitražo	5
8. člen	Roki	
9. člen	Pisanja in obvestila	6
10. člen	Odklonitev obravnavanja	
11. člen	Združitev postopkov	7
12. člen	Pridružitve tretje osebe kot stranke	
Oblikovanje arbitražnega senata	7	
13. člen	Število arbitrov	
14. člen	Imenovanje arbitrov	8
15. člen	Imenovanje arbitrov v primeru sosporništva	
16. člen	Nepriustranskost, neodvisnost in razpoložljivost arbitrov	9
17. člen	Potrditev arbitrov	
18. člen	Izločitev arbitrov	10
19. člen	Razrešitev arbitrov in imenovanje nadomestnih arbitrov	
Postopek pred arbitražnim senatom	11	
20. člen	Predaja zadeve senatu	
21. člen	Vodenje postopka	
22. člen	Sedež arbitraže	12
23. člen	Jezik postopka	

24. člen	Merodajno materialno pravo	
25. člen	Konferenca o upravljanju postopka in časovni načrt poteka postopka	13
26. člen	Tožba	
27. člen	Odgovor na tožbo	14
28. člen	Nadaljnje pisne vloge	
29. člen	Sprememba zahtevka	
30. člen	Pristojnost senata	15
31. člen	Dokazi	
32. člen	Ustna obravnava	
33. člen	Priče	16
34. člen	Izvedenec, ki ga imenuje senat	
35. člen	Neaktivnost strank	17
36. člen	Odpoved pravici do ugovora	
37. člen	Začasni ukrepi	
38. člen	Arbiter za nujne primere	18
39. člen	Konec obravnavanja	
Arbitražna odločba		19
40. člen	Sprejem arbitražne odločbe in sklepov	
41. člen	Oblika in učinek arbitražne odločbe	
42. člen	Rok za izdajo končne arbitražne odločbe	20
43. člen	Poravnava in drugi razlogi za končanje postopka	
44. člen	Popravek in razlaga arbitražne odločbe ter dopolnilna odločba	
Stroški arbitražnega postopka		21
45. člen	Stroški arbitraže	
46. člen	Stroški strank	22
47. člen	Predujem za kritje stroškov arbitraže	
Pospešeni arbitražni postopek		23
48. člen	Pravila pospešenega arbitražnega postopka	
Splošna pravila		24
49. člen	Temeljno pravilo	
50. člen	Zaupnost	25

51. člen	Jezik pravil	
52. člen	Izključitev odgovornosti	
53. člen	Pričetek veljavnosti	25

Dodatki 27

Dodatek I **Organizacija Stalne arbitraže** 29

1. člen	Stalna arbitraža	
2. člen	Naloge Stalne arbitraže	
3. člen	Predsedstvo	
4. člen	Imenovanje predsedstva	30
5. člen	Sekretariat	
6. člen	Imenovanje generalnega sekretarja	
7. člen	Delo Stalne arbitraže	31

Dodatek II **Tarifa** 32

1. člen	Vpisna taksa	
2. člen	Plačilo za senat	
3. člen	Administrativni stroški Stalne arbitraže	33
4. člen	Stroški senata, administrativnega tajnika senata in Stalne arbitraže	
Tabela A	Plačilo za senat	35
Tabela B	Administrativni stroški Stalne arbitraže	36

Dodatek III **Tarifa za pospešeni postopek po 48. členu pravil** 37

1. člen	Vpisna taksa	
2. člen	Plačilo za senat	
3. člen	Administrativni stroški Stalne arbitraže	38
4. člen	Stroški senata, administrativnega tajnika senata in Stalne arbitraže	39
Tabela A	Plačilo za senat	40
Tabela B	Administrativni stroški Stalne arbitraže	41

Dodatek IV		
Postopek pred arbitrom za nujne primere	42	
1. člen	Arbiter za nujne primere	
2. člen	Zahteva za postopek pred arbitrom za nujne primere	
3. člen	Imenovanje arbitra za nujne primere	43
4. člen	Sedež postopka pred arbitrom za nujne primere	
5. člen	Vodenje postopka pred arbitrom za nujne primere	44
6. člen	Odločitev o začasnem ukrepu	
7. člen	Učinek začasnega ukrepa	
8. člen	Stroški postopka	45
9. člen	Splošno pravilo	
Vzorčne arbitražne klavzule	47	
Arbitražni postopek	49	
Pospešeni arbitražni postopek	50	
Arbitražni postopek brez arbitra za nujne primere	51	
Uporaba vzorčnih arbitražnih klavzul	52	

Arbitražna pravila

Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije

Uvodne določbe

1. člen

Stalna arbitraža pri Gospodarski zbornici Slovenije

Stalna arbitraža pri Gospodarski zbornici Slovenije (Stalna arbitraža) je samostojna in neodvisna institucija, ki zagotavlja podporo in organizira reševanje domačih sporov ter sporov z mednarodnim elementom v skladu z Arbitražnimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije (pravila) in drugimi pravili ter postopki, o katerih se stranke sporazumejo. Organa Stalne arbitraže sta predsedstvo in sekretariat. Organizacija Stalne arbitraže je urejena v Dodatku I.

2. člen

Uporaba pravil

1. Če se stranke dogovorijo, da bo spor reševal arbitražni senat, oblikovan v skladu s temi pravili, ali da bodo spor predložile v reševanje Stalni arbitraži, se šteje, da so pristale na uporabo teh pravil, če se je arbitražni postopek začel po njihovi uveljavitvi.
2. Dodatki I, II, III in IV so sestavni del teh pravil.
3. Če je bil arbitražni sporazum sklenjen pred 1. januarjem 2014, se določbe 11. in 12. člena pravil ter Dodatka IV ne uporabljajo, razen če se stranke dogovorijo drugače.

3. člen

Komunikacija s Stalno arbitražo

Komunikacija strank s Stalno arbitražo poteka v slovenskem ali angleškem jeziku.

Začetek arbitražnega postopka

4. člen

Začetek postopka

Arbitražni postopek se začne, ko Stalna arbitraža prejme zahtevo za arbitražo.

5. člen

Zahteva za arbitražo

1. Zahteva za arbitražo mora vsebovati:
 - i. imena, naslove in kontaktne podatke (elektronske naslove, telefonske številke, številke telefaksa) strank in njihovih pooblaščenecv,
 - ii. kopijo arbitražnega sporazuma ali, če samostojne listine o tem ni, opis in morebitne dokaze o obstoju arbitražnega sporazuma,
 - iii. opis spora in okoliščin, iz katerih izvira zahtevek,
 - iv. preliminarno postavljeni zahtevek,
 - v. oceno vrednosti zahtevka, kadar se ta ne nanaša na denarni znesek,
 - vi. predlog števila arbitrov, jezika postopka in sedeža arbitraže, če se stranke o tem niso predhodno sporazumele, in
 - vii. nominacijo enega oziroma več arbitrov, če to izhaja iz arbitražnega sporazuma.
2. Če zahteva za arbitražo ne vsebuje vseh sestavin iz prejšnjega odstavka, lahko sekretariat pozove tožečo stranko, naj zahtevo za arbitražo v roku, ki ga določi sekretariat, dopolni. Če tožeča stranka ne ravna v skladu s pozivom, lahko sekretariat postopek ustavi.
3. Zahtevi za arbitražo mora tožeča stranka priložiti davčno številko (če jo ima) oziroma drugi ustrezní identifikacijski znak za davek na dodano vrednost.

6. člen

Vpisna taksa

1. Ob vložitvi zahteve za arbitražo mora tožeča stranka plačati vpisno takso v skladu s Tarifo (Dodatka II in III), veljavno v času začetka postopka.
2. Dokler vpisna taksa ni plačana, sekretariat ne pošlje zahteve za arbitražo toženi stranki.
3. Če tožeča stranka vpisne takse ne plača, ji sekretariat določi dodaten rok za plačilo. Če tudi v dodatnem roku vpisna taksa ni plačana, lahko sekretariat postopek ustavi.

7. člen

Odgovor na zahtevo za arbitražo

1. Sekretariat pošlje zahtevo za arbitražo toženi stranki in ji določi rok za odgovor, ki praviloma ni krajši od 30 dni.
2. Odgovor na zahtevo za arbitražo mora vsebovati:
 - i. imena, naslove in kontaktne podatke (elektronske naslove, telefonske številke, številke telefaksa) strank in njihovih pooblaščenecv,
 - ii. morebiten ugovor o tem, da senat, ki naj bo oblikovan po teh pravilih, ni pristojen za odločanje,
 - iii. izjavo glede navedb tožeče stranke,
 - iv. preliminarni odgovor na zahtevek tožeče stranke,
 - v. odgovor na oceno vrednosti zahtevka, kadar se ta ne nanaša na denarni znesek,
 - vi. predlog glede števila arbitrov, jezika postopka in sedeža arbitraže, če se stranke o tem niso predhodno sporazumele, in
 - vii. nominacijo enega ali več arbitrov, če to izhaja iz arbitražnega sporazuma.
3. Tožena stranka mora svoj preliminarno postavljeni zahtevek iz nasprotne tožbe ali ugovor zaradi pobotanja uveljavljati praviloma ob vložitvi odgovora na zahtevo za arbitražo. Pri tem se smiselno uporabljajo določbe 5. člena pravil.
4. Odgovoru na zahtevo za arbitražo mora tožena stranka priložiti davčno številko (če jo ima) oziroma drugi ustrezní identifikacijski znak za davek na dodano vrednost.
5. Če tožena stranka na zahtevo za arbitražo ne odgovori, se postopek nadaljuje po določbah teh pravil.

8. člen

Roki

1. Šteje se, da so pisanja in obvestila poslana pravočasno, če so oddana zadnji dan roka ali pred tem v skladu z 9. členom pravil.
2. Rok prične teči naslednji dan od dneva, ko se pisanje ali obvestilo šteje za prejeto v skladu z 9. členom pravil. Če je ta dan v kraju prebivališča ali poslovnega sedeža naslovnika uradni praznik ali dela prost dan, rok prične teči prvi naslednji delovni dan. Uradni prazniki ali dela prosti dnevi v obdobju,

ko teče rok, se všttevajo v rok. Če je v kraju prebivališča ali poslovnega sedeža naslovnika zadnji dan roka uradni praznik ali dela prost dan, se rok izteče prvi naslednji delovni dan.

3. Stalna arbitražna lahko na zahtevo katere koli stranke ali po lastni pobudi podaljša kateri koli rok, ki ga je določila ali ga je pristojna določiti oziroma spremeniti.

9. člen

Pisanja in obvestila

1. Pisanja in obvestila se pošiljajo na naslovnikov zadnji sporočeni naslov za sprejemanje pisanj. Pisanja in obvestila se lahko pošiljajo s kurirsko službo, po pošti priporočeno, po elektronski pošti ali na kakršen koli drug način, ki zagotavlja ali omogoča potrdilo o pošiljanju.
2. Kadar ima stranka pooblaščenca, se šteje, da je pisanje ali obvestilo, ki je bilo poslano pooblaščenca, poslano stranki.
3. Pisanje ali obvestilo se šteje za prejeto na dan, ko je bilo naslovníku dejansko izročeno ali na dan, ko je glede na način pošiljanja iz prvega odstavka mogoče šteti, da je bilo pisanje ali obvestilo prejeto.
4. Vsa pisanja in obvestila (skupaj s prilogami) morajo biti poslana v zadostnem številu izvodov (za Stalno arbitražo, vsako od strank in vsakega arbitra), razen kadar se pošiljajo v elektronski obliki.
5. Preden sekretariat preda zadevo senatu, morajo stranke vsa pisanja in obvestila pošiljati Stalni arbitraži. Potem ko Stalna arbitražna stranke obvesti o predaji zadeve senatu, morajo stranke vsa pisanja in obvestila pošiljati neposredno in hkrati tako senatu kot nasprotni stranki ter v vednost Stalni arbitraži. Vsako pisanje ali obvestilo, ki ga senat pošlje strankam, mora hkrati poslati v vednost tudi Stalni arbitraži.

10. člen

Odklonitev obravnavanja

Predsedstvo lahko delno ali v celoti odkloni obravnavanje, če očitno (*prima facie*) ni podana pristojnost za odločanje po teh pravilih ali če so se po oceni predsedstva stranke dogovorile za uporabo pravil, ki niso združljiva s temi pravili ali bi bila zaradi njih izvedba postopka nesorazmerno otežena.

11. člen

Združitev postopkov

1. Predsedstvo lahko na predlog stranke združi dva ali več postopkov, ki potekajo po teh pravilih:
 - i. če vse stranke s tem soglašajo, ali
 - ii. če so vsi zahtevki iz postopkov zajeti z istim arbitražnim sporazumom ali
 - iii. kadar vsi zahtevki iz postopkov niso zajeti z istim arbitražnim sporazumom, če so stranke postopkov iste, zahtevki izvirajo iz istega pravnega razmerja in predsedstvo oceni, da so arbitražni sporazumi med seboj skladni.
2. Pri odločanju o združitvi postopkov predsedstvo upošteva vse okoliščine, ki jih šteje za relevantne, vključno s tem, ali je bil v več kot enem postopku že imenovan kak arbiter, in če je bil imenovan, ali so bili imenovani isti ali različni arbitri. Pred sprejemom odločitve se predsedstvo posvetuje s strankami in že imenovanimi arbitri.
3. Če se stranke ne dogovorijo drugače, se postopki združijo v postopek, ki se je začel prvi.

12. člen

Pridružitev tretje osebe kot stranke

Senat lahko na zahtevo katere koli stranke dovoli, da se postopku kot stranka pridruži ena ali več tretjih oseb, pod pogojem, da te osebe zavezuje isti arbitražni sporazum. Potem ko je dal vsem strankam, vključno s tretjimi osebami, možnost, da se o zahtevi za pridružitev izjavijo, lahko senat pridružitve ne dopusti, če bi bili s tem nesorazmerno prizadeti interesi katere koli od strank.

Oblikovanje arbitražnega senata

13. člen

Število arbitrov

Stranke se lahko sporazumejo o številu arbitrov. Če se stranke o številu arbitrov ne sporazumejo, predsedstvo odloči o tem ali spor rešuje senat sestavljen iz arbitra posameznika ali treh arbitrov, pri čemer upošteva zapletenost zadeve, vrednost spornega predmeta in druge relevantne okoliščine zadeve.

14. člen

Imenovanje arbitrov

1. Kadar naj bo senat sestavljen iz arbitra posameznika, ga stranke nominirajo sporazumno. Če ga stranke ne nominirajo sporazumno, jim sekretariat določi rok, v katerem morajo opraviti nominacijo. Če arbiter tudi v tem roku ni nominiran, ga imenuje predsedstvo.
2. Kadar naj bo senat sestavljen iz več kot enega arbitra, vsaka stranka nominira enako število arbitrov. Tako nominirani arbitri, po potrditvi, v roku, ki ga določi sekretariat, nominirajo arbitra, ki bo deloval kot predsednik senata. Če kateri od arbitrov ni nominiran v dogovorjenem oziroma s strani sekretariata določenem roku, ga imenuje predsedstvo.
3. Nominirani arbiter mora biti potrjen skladno s 17. členom pravil, s čimer je imenovan za arbitra. Arbitri so v pogodbenem razmerju s strankami in opravljajo storitve za stranke.
4. Kadar arbitra po teh pravilih imenuje predsedstvo, pri tem upošteva naravo spora, materialno pravo, sedež arbitraže, jezik postopka, državno pripadnost strank in druge okoliščine zadeve.
5. Če se stranke dogovorijo za drugačen način imenovanja arbitrov, kot je določeno s temi pravili in senat ni oblikovan v roku, ki so ga določile stranke oziroma v roku, ki ga določi sekretariat, se arbitri imenujejo na način, določen v 14. in 15. členu pravil. Ne glede na kakršen koli dogovor strank o načinu imenovanja arbitrov, lahko predsedstvo v izjemnih primerih, po tem ko je strankam omogočilo, da se izjavijo, razveljavi že opravljena imenovanja arbitrov in imenuje posameznega ali vse arbitre, da se izogne znatnemu tveganju neenake obravnave strank oziroma nepravilnosti, ki lahko vpliva na izvršljivost arbitražne odločbe.

15. člen

Imenovanje arbitrov v primeru sosporništva

1. Kadar je na strani tožeče in/ali tožene stranke več oseb, se arbitri imenujejo na način, določen v 14. členu pravil, razen če je s temi pravili določeno drugače.
2. Kadar naj bo senat sestavljen iz več kot enega arbitra in je na strani tožeče in/ali tožene stranke več oseb, morajo tožeče stranke skupaj oziroma tožene stranke skupaj nominirati enako število arbitrov. Če katera od strani ne opravi skupne nominacije v dogovorjenem oziroma s strani sekretariata

določenem roku, posameznega arbitra oziroma arbitre imenuje predsedstvo. V izjemnih primerih lahko predsedstvo, po tem ko je strankam omogočilo, da se izjavijo, razveljavi že opravljena imenovanja arbitrov in imenuje posameznega arbitra ali vse arbitre ter izmed njih določi arbitra, ki bo deloval kot predsednik senata.

16. člen

Nepriustranskost, neodvisnost in razpoložljivost arbitrov

1. Vsak arbiter mora biti nepristranski in neodvisen.
2. Kdor je nominiran za arbitra, mora sekretariatu podati podpisano izjavo o sprejemu funkcije, svoji razpoložljivosti ter nepristranskosti in neodvisnosti. V tej izjavi mora razkriti vse okoliščine, ki bi lahko vzbujale utemeljen dvom o njegovi nepristranskosti in neodvisnosti. Sekretariat kopijo izjave pošlje tako strankam kot drugim arbitrom in določi rok, v katerem lahko podajo pripombe.
3. Če se okoliščine iz prejšnjega odstavka pojavijo med postopkom, mora arbiter stranke, druge arbitre in Stalno arbitražo o tem brez odlašanja pisno obvestiti.
4. Z namenom pomoči morebitnim in imenovanim arbitrom pri izpolnjevanju njihovih dolžnosti iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena, mora vsaka stranka nemudoma obvestiti Stalno arbitražo, senat in ostale stranke o obstoju in identiteti katere koli tretje osebe, s katero je sklenila dogovor o financiranju zahtevkov ali obrambe in v skladu s katerim ima ta tretja oseba ekonomski interes na izidu postopka.

17. člen

Potrditev arbitrov

1. O potrditvi nominiranega arbitra odloči Stalna arbitraža. Pri tem upošteva izjavo iz drugega odstavka 16. člena pravil in vse okoliščine, ki bi lahko vzbujale dvom o njegovi nepristranskosti in neodvisnosti, razpoložljivosti in zmožnosti kakovostno in pravočasno opravljati naloge arbitra, ter morebitne pripombe strank.
2. Sekretariat lahko potrdi nominiranega arbitra, če izjava, ki jo je predložil, ne vsebuje kvalificiranih navedb glede nepristranskosti ali neodvisnosti oziroma, če te niso povzročile ugovorov. Če sekretariat oceni, da je to potrebno, zadevo odstopi predsedstvu, ki odloči o potrditvi nominiranega arbitra.

3. Če je potrditev nominiranega arbitra zavržena, sekretariat pozove stranko oziroma arbitre, naj v določenem roku ponovno opravijo nominacijo. V izjemnih primerih lahko arbitra, po predhodnem posvetovanju s strankami in preostalimi arbitri, imenuje predsedstvo neposredno.
4. Po potrditvi vseh nominiranih arbitrov je senat oblikovan. O oblikovanju senata sekretariat obvesti stranke.

18. člen

Izločitev arbitrov

1. Izločitev arbitra se lahko zahteva le, če obstajajo okoliščine, ki vzbujajo utemeljen dvom o njegovi nepristranskosti in neodvisnosti, ali če arbiter nima kvalifikacij, o katerih so se dogovorile stranke. Stranka lahko zahteva izločitev arbitra, ki ga je nominirala ali pri nominiranju katerega je sodelovala, le iz razlogov, za katere je izvedela po nominaciji arbitra.
2. Stranka mora izločitev arbitra zahtevati najkasneje v 15 dneh od dneva, ko je izvedela za okoliščine iz prejšnjega odstavka. Če stranka izločitve v roku ne zahteva, se šteje, da se je odpovedala tej pravici.
3. Stranka mora zahtevo za izločitev arbitra poslati sekretariatu. Zahteva mora biti pisna in obrazložena.
4. Sekretariat o zahtevi za izločitev obvesti arbitra, katerega izločitev se zahteva, druge stranke in preostale arbitre ter določi rok, v katerem se lahko o zahtevi za izločitev izjavijo.
5. Če se druge stranke strinjajo z izločitvijo arbitra ali se arbiter sam umakne s svoje funkcije, se nadomestni arbiter imenuje v skladu z 19. členom pravil. Dejstvo, da se je arbiter umaknil s svoje funkcije ali da so se o njegovi izločitvi sporazumele stranke, ne pomeni njegovega sprejema razlogov za izločitev.
6. Če se druge stranke z izločitvijo arbitra ne strinjajo oziroma se arbiter sam ne umakne s svoje funkcije, o zahtevi za izločitev odloči predsedstvo.

19. člen

Razrešitev arbitrov in imenovanje nadomestnih arbitrov

1. Predsedstvo razreši arbitra z njegove funkcije, če:
 - i. se o razrešitvi arbitra sporazumejo vse stranke,

- ii. ta pravno ali dejansko ni zmožen opravljati svojih nalog ali jih ne opravlja v skladu s temi pravili,
 - iii. sprejme arbitrov odstop,
 - iv. ugodi zahtevi za izločitev arbitra iz 18. člena pravil.
2. Pred sprejemom odločitve iz druge alineje prejšnjega odstavka lahko predsedstvo strankam in arbitrom da možnost, da se o razrešitvi izjavijo.
 3. Kadar je arbiter razrešen s svoje funkcije, ali če med postopkom umre, se za imenovanje nadomestnega arbitra smiselno uporabljajo določbe 13.–17. člena pravil.
 4. Kadar spor rešuje senat, sestavljen iz več kot enega arbitra, lahko predsedstvo izjemoma odloči, da preostali arbitri v zadevi odločijo sami. Pri tem upošteva fazo, v kateri se nahaja postopek, in druge okoliščine zadeve. Pred sprejemom odločitve se predsedstvo posvetuje s strankami in preostalimi arbitri.
 5. Po imenovanju nadomestnega arbitra na novo sestavljeni senat odloči, ali in v kakšnem obsegu je treba ponoviti opravljena procesna dejanja.

Postopek pred arbitražnim senatom

20. člen

Predaja zadeve senatu

Po oblikovanju senata in plačilu predujma sekretariat zadevo preda senatu.

21. člen

Vodenje postopka

1. Senat vodi postopek v skladu s temi pravili in dogovorom strank, tako kot šteje za primerno, pri tem pa mora stranke obravnavati enako in dati vsaki od njih v primerni fazi postopka razumno možnost, da se o zadevi izjavi. Senat mora pri izvajanju svoje diskrecijske pravice voditi postopek tako, da se izogne nepotrebni zamudi in stroškom ter zagotovi pravičen in učinkovit postopek rešitve spora.

2. Vsi udeleženci postopka morajo ravnati v dobri veri in storiti vse potrebno, da postopek teče učinkovito in da ne prihaja do nepotrebnih stroškov in zamud. Če stranka ravna v nasprotju z zavezo iz tega odstavka, lahko senat to upošteva pri razporeditvi stroškov arbitražnega postopka med stranke.
3. Senat lahko kadar koli med postopkom Stalni arbitraži poda predlog za imenovanje določenega kandidata za administrativnega tajnika senata. Imenovanje je pogojeno s soglasjem strank. Za administrativnega tajnika senata se smiselno uporabljajo določbe 16. in 18. člena pravil.

22. člen

Sedež arbitraže

1. Če se stranke niso sporazumele o sedežu arbitraže, ga določi predsedstvo, razen če odloči, da je glede na okoliščine zadeve primerneje, da sedež arbitraže določi senat.
2. Senat lahko, po posvetovanju s strankami, opravi ustno obravnavo ali katero koli drugo procesno dejanje na katerem koli kraju, ki ga šteje za primernega.
3. Senat se lahko sestane in opravi posvetovanje na katerem koli kraju, ki ga šteje za primernega.
4. Šteje se, da je arbitražna odločba izdana na sedežu arbitraže.

23. člen

Jezik postopka

1. Če se stranke niso sporazumele, v katerem jeziku oziroma jezikih bo potekal postopek, mora senat o tem odločiti nemudoma po oblikovanju. Pri tem mora upoštevati okoliščine zadeve in strankam dati možnost, da se o tem izjavijo.
2. Senat lahko odloči, da mora biti posameznemu dokumentu ali dokazilu priložen prevod v jezik oziroma jezike postopka.

24. člen

Merodajno materialno pravo

1. Senat o sporu odloči na podlagi pravnih pravil, ki so jih za presojo vsebine pravnega razmerja izbrale stranke. Izbira prava ali pravnega sistema določene države pomeni neposredno usmeritev na uporabo materialnega prava te države, brez kolizijskih pravil.

2. Če stranke niso izbrale materialnega prava, senat odloči na podlagi pravnih pravil, ki jih šteje za primerna.
3. Senat lahko odloči po pravičnosti (*amiable compositeur* ali *ex aequo et bono*) samo na podlagi izrecnega pooblastila strank.
4. Senat mora odločiti v skladu s pogodbenimi določili in upoštevati poslovne običaje.

25. člen

Konferenca o upravljanju postopka in časovni načrt poteka postopka

1. Po predaji zadeve senatu mora ta brez odlašanja s strankami opraviti konferenco o upravljanju postopka zaradi načrtovanja in organizacije opravil ter postopkov za vodenje arbitraže.
2. Konferenca o upravljanju postopka se lahko izvede osebno, preko videokonference, telefona ali na drug način.
3. Ob upoštevanju okoliščin zadeve si morajo senat in stranke prizadevati za oblikovanje postopkovnih pravil, ki povečujejo učinkovitost in hitrost postopka. Senat lahko od strank zahteva, da pred konferenco o upravljanju postopka pošljejo svoje predloge glede načrtovanja in vodenja postopka.
4. Med konferenco o upravljanju postopka ali nemudoma po njej mora senat določiti časovni načrt poteka postopka.
5. S časovnim načrtom poteka postopka senat določi roke za vložitev tožbe in odgovora na tožbo ter morebitnih nadaljnjih pisnih vlog, datum(e) ustne obravnave, datum, do katerega bo senat izdal arbitražno odločbo, oziroma druge sestavine, ki jih šteje za potrebne.
6. Senat lahko po predhodnem posvetovanju s strankami določi spremenjen časovni načrt poteka postopka oziroma opravi nadaljnje konference o upravljanju postopka, če to oceni za primerno.
7. Senat mora časovni načrt poteka postopka in njegove morebitne spremembe poslati strankam in Stalni arbitraži.

26. člen

Tožba

1. Tožeča stranka mora v roku, ki ga določi senat, toženi stranki, vsem arbitrom in Stalni arbitraži poslati tožbo.

2. Tožba mora vsebovati, kolikor tega ne vsebuje že zahteva za arbitražo:
 - i. zahtevek, ter
 - ii. dejstva in razloge, na katere tožeča stranka opira zahtevek.
3. Tožbi naj bodo, kolikor je to mogoče, priloženi dokumenti in drugi dokazi, na katere se tožeča stranka sklicuje.

27. člen

Odgovor na tožbo

1. Tožena stranka mora v roku, ki ga določi senat, tožeči stranki, vsem arbitrom in Stalni arbitraži poslati odgovor na tožbo.
2. Odgovor na tožbo mora vsebovati, kolikor tega ne vsebuje že odgovor na zahtevo za arbitražo:
 - i. navedbe o tem ali in v kolikšnem obsegu tožena stranka zahtevek tožeče stranke priznava ali mu ugovarja, ter
 - ii. dejstva in razloge, na katere tožena stranka opira svoje navedbe.
3. Odgovoru na tožbo naj bodo, kolikor je to mogoče, priloženi dokumenti in drugi dokazi, na katere se tožena stranka sklicuje.
4. Za nasprotno tožbo in ugovor zaradi pobotanja se smiselno uporabljajo določbe 26. člena pravil.

28. člen

Nadaljnje pisne vloge

Senat lahko po posvetovanju s strankami odloči, katere nadaljnje pisne vloge poleg tožbe in odgovora na tožbo morajo predložiti stranke, in določi rok za njihovo predložitvev.

29. člen

Sprememba zahtevka

Če se stranke niso sporazumele drugače, lahko med postopkom spremenijo ali dopolnijo tožbo, odgovor na tožbo, nasprotno tožbo ali ugovor zaradi pobotanja, če tako spremenjeni ostajajo v okviru arbitražnega sporazuma. Senat ne dovoli spremembe, če oceni, da bi se zaradi tega postopek nesorazmerno zavlekel, če bi bili zaradi spremembe nesorazmerno prizadeti interesi drugih strank ali zaradi drugih utemeljenih razlogov.

30. člen

Pristojnost senata

1. Senat je pristojen odločiti o svoji pristojnosti, vključno z vsemi ugovori, ki se nanašajo na obstoj ali veljavnost arbitražnega sporazuma.
2. Ugovor o nepristojnosti arbitraže mora stranka podati najkasneje v odgovoru na tožbo oziroma v primeru nasprotne tožbe ali ugovora zaradi pobotanja v odgovoru na nasprotno tožbo ali ugovor zaradi pobotanja. Dejstvo, da je stranka nominirala arbitra ali sodelovala v postopku njegovega imenovanja, ne vpliva na njeno pravico do ugovora. Ugovor, da senat prekoračuje meje svoje pristojnosti, mora stranka podati takoj, ko senat opravi dejanje, za katero stranka meni, da predstavlja prekoračitev. Senat lahko v obeh primerih dovoli ugovor pozneje v postopku, če meni, da je zamuda stranke upravičena.
3. Senat lahko odloči o svoji pristojnosti v sklepu ali v arbitražni odločbi. Senat lahko nadaljuje s postopkom in izda arbitražno odločbo ne glede na to, ali pred državnim sodiščem teče postopek izpodbijanja njegove pristojnosti.

31. člen

Dokazi

1. Senat presoja dopustnost, relevantnost, pomembnost in prepričljivost posameznih dokazov.
2. Senat lahko kadar koli med postopkom od katere koli stranke zahteva, naj v določenem roku:
 - i. pojasni, katere dokaze predlaga in katera dejstva dokazuje s posameznimi dokazi,
 - ii. predloži dokumente ali druge dokaze, za katere senat meni, da bi lahko bili pomembni za izid postopka.

32. člen

Ustna obravnava

1. Ustna obravnava se opravi, če katera od strank to zahteva ali če senat oceni, da je to potrebno.
2. Senat po predhodnem posvetovanju s strankami določi datum, uro in kraj ustne obravnave ter o tem stranke ustrezno obvesti.

3. Senat lahko po predhodnem posvetovanju s strankami in ob upoštevanju relevantnih okoliščin zadeve, vključno z upravičenimi interesi in pričakovanji strank odloči, da bo ustna obravnava potekala z osebno prisotnostjo ali na daljavo z videokonferenco, telefonom ali drugim ustreznim komunikacijskim sredstvom.
4. Ustna obravnava ni javna, razen če se stranke sporazumejo drugače.
5. Senat po posvetovanju s strankami odloči, ali se o poteku ustne obravnave sestavi zapisnik in v kakšni obliki.

33. člen

Priče

1. Senat določi način in potek zaslišanja prič in s strani strank imenovanih izvedencev. Senat lahko odredi zaslihanje prič in izvedencev z uporabo telekomunikacijskih sredstev (denimo z videokonferenco).
2. Senat lahko pred vsako ustno obravnavo strankam naloži, naj pojasnijo, katero pričo ali izvedenca predlagajo in katera dejstva dokazujejo s posameznim pričanjem.
3. Posamezno pričanje se lahko predloži v obliki podpisane pisne izjave, razen če senat odloči drugače.
4. Vsaka priča ali s strani stranke imenovani izvedenec, na katerega pričanje se želi stranka opreti, se mora udeležiti zaslišanja, razen če senat v izjemnih primerih ne odloči drugače.

34. člen

Izvedenec, ki ga imenuje senat

1. Senat lahko po posvetovanju s strankami imenuje enega ali več izvedencev z nalogo, da podajo pisno mnenje o vprašanjih, ki jih določi senat.
2. Senat lahko zahteva od strank, da izvedencu posredujejo vse relevantne podatke in predložijo ali omogočijo dostop do listin, blaga ali drugih predmetov in njihov pregled.
3. Po prejemu izvedenčevega mnenja pošlje senat mnenje strankam in jim omogoči, da nanj podajo pisne pripombe.
4. Na zahtevo vsake stranke se lahko izvedenec zasliši na ustni obravnavi, na kateri mu stranke lahko postavijo vprašanja in privedejo druge izvedence, da podajo svoje mnenje o spornih

vprašanih. Senat lahko odredi zaslišanje izvedencev z uporabo telekomunikacijskih sredstev (denimo z videokonferenco).

35. člen

Neaktivnost strank

1. Če tožeča stranka brez upravičenih razlogov ne vloži tožbe v določenem roku, senat ustavi postopek, razen če so še preostala vprašanja, o katerih je treba odločiti, in senat to oceni kot primerno.
2. Če tožena stranka brez upravičenih razlogov ne vloži odgovora na tožbo v določenem roku, senat nadaljuje s postopkom, ne da bi neaktivnost samo po sebi štel za priznanje navedb tožeče stranke.
3. Če stranka, ki je bila pravilno obveščena, brez upravičenih razlogov ne pride na ustno obravnavo, lahko senat postopek nadaljuje.
4. Če stranka, ki je bila pravilno pozvana, naj predloži dokumente ali druge dokaze, tega brez upravičenih razlogov ne stori, lahko senat izda arbitražno odločbo na podlagi dokazov, s katerimi razpolaga.
5. Če stranka brez upravičenih razlogov ne opravi dejanja, ki bi ga po teh pravilih ali na zahtevo senata morala opraviti, senat presodi, kakšne posledice ima njeno ravnanje.

36. člen

Odpoved pravici do ugovora

Šteje se, da se je stranka odpovedala pravici do ugovora zaradi kršitve arbitražnega sporazuma, teh pravil ali drugih pravil, ki se uporabljajo za postopek, če je vedela ali bi morala vedeti za kršitev, pa je kljub temu še naprej sodelovala v postopku, ne da bi kršitvi ugovarjala brez odlašanja ali v roku, če je za tak ugovor določen.

37. člen

Začasni ukrepi

1. Senat lahko na zahtevo stranke sprejme vsak začasni ukrep, ki ga šteje za potrebnega. Senat lahko v zvezi s predlaganim začasnim ukrepom od strank zahteva ustrezno varščino.
2. Izjemoma, če to oceni kot nujno, lahko senat sprejme začasni ukrep, še preden je nasprotni stranki omogočil, da se o zahtevi izjavi. V takem primeru je senat dolžan takoj, ko je to mogoče,

nasprotni stranki omogočiti, da se o zahtevi izjavi, in na podlagi njene izjave preveriti odločitev o začasnem ukrepu.

3. Senat lahko spremeni, zadrži ali prekliče začasni ukrep, ki ga je izdal, na zahtevo katere koli stranke, v izjemnih primerih po predhodnem obvestilu strankam pa tudi na lastno pobudo.
4. S podreditvijo tem pravilom se stranke zavežejo, da bodo vsak začasni ukrep izvršile brez odlašanja oziroma v roku, ki ga določi senat. Stranka, ki zahteva začasni ukrep, odgovarja za stroške in škodo, ki jo ukrep povzroči kateri koli stranki, če senat pozneje ugotovi, da v takratnih okoliščinah ukrep ne bi smel biti izdan. Senat lahko odloči o zahtevkah za povrnitev tako nastalih stroškov ali škode kadar koli med postopkom.
5. Zahteva za izdajo začasnega ukrepa ali drugega sredstva zavarovanja, ki ga stranka vloži na državno sodišče, ni nezdržljiva z arbitražnim sporazumom ali temi pravili niti ne predstavlja odpovedi arbitražnemu sporazumu.

38. člen

Arbiter za nujne primere

1. Kadar stranka potrebuje nujni začasni ukrep, ki ne more počakati do oblikovanja senata, lahko zahteva postopek pred arbitrom za nujne primere, ki je urejen v Dodatku IV.
2. Pravila o postopku pred arbitrom za nujne primere se ne uporabijo, če se stranke dogovorijo za izključitev Dodatka IV.

39. člen

Konec obravnavanja

1. Senat po tem, ko oceni, da so stranke imele dovolj možnosti, da se o zadevi izjavijo, razglasi, da je obravnavanje končano.
2. V izjemnih primerih lahko senat pred izdajo arbitražne odločbe, na predlog stranke ali po lastni pobudi, ponovno odpre obravnavanje.

Arbitražna odločba

40. člen

Sprejem arbitražne odločbe in sklepov

1. Kadar je senat sestavljen iz več kot enega arbitra, arbitražno odločbo ali sklep sprejme z večino glasov svojih članov. Če večine ni mogoče doseči, arbitražno odločbo ali sklep sprejme predsednik senata.
2. Senat lahko izda ločene arbitražne odločbe glede posameznih zahtevkov ali vprašanj.
3. Senat lahko pooblasti predsednika senata za odločanje o postopkovnih vprašanjih.
4. Če kdo od arbitrov brez upravičenih razlogov opusti sodelovanje pri posvetovanju o izdaji arbitražne odločbe ali sklepa, pa mu je bila za to dana razumna možnost, to preostalim arbitrom ne preprečuje sprejema odločitve.

41. člen

Oblika in učinek arbitražne odločbe

1. Arbitražna odločba mora biti izdana v pisni obliki. Senat mora navesti razloge, na katerih temelji arbitražna odločba, razen če so se stranke sporazumele, da arbitražne odločbe ni treba obrazložiti.
2. Arbitražna odločba je dokončna in za stranke zavezujoča. Med strankami ima učinek pravnomočne sodbe. S podreditvijo tem pravilom se stranke zavežejo, da bodo vsako arbitražno odločbo izvršile brez odlašanja oziroma v roku, določenem v njej.
3. Arbitri morajo podpisati arbitražno odločbo in navesti datum njene izdaje ter sedež arbitraže, določen v skladu z 22. členom pravil. Če kateri od arbitrov arbitražne odločbe ne podpiše, zadostuje podpis večine arbitrov oziroma podpis predsednika senata, kadar podpisa večine arbitrov ni mogoče pridobiti. V teh primerih morajo biti v arbitražni odločbi navedeni razlogi, zakaj posamezni arbiter arbitražne odločbe ni podpisal.
4. Senat arbitražno odločbo v zadostnem številu podpisanih izvodov, za vse stranke in Stalno arbitražo, brez odlašanja pošlje sekretariatu.

5. Sekretariat na vseh izvodih arbitražne odločbe potrdi, da gre za arbitražno odločbo, izdano na podlagi teh pravil.
6. Sekretariat vsaki stranki pošlje izvod arbitražne odločbe. En izvod arbitražne odločbe ter potrdila o vročitvi strankam hrani Stalna arbitraža.

42. člen

Rok za izdajo končne arbitražne odločbe

Senat mora končno arbitražno odločbo izdati v roku devetih mesecev po tem, ko mu je bila zadeva predana v skladu z 20. členom pravil. Iz upravičenih razlogov lahko predsedstvo na obrazložen predlog senata ali po lastni pobudi ta rok podaljša. Pri tem lahko od senata zahteva pojasnila o stanju zadeve in razlogih za nezmožnost izdaje arbitražne odločbe v roku.

43. člen

Poravnava in drugi razlogi za končanje postopka

1. Če se stranke pred izdajo končne arbitražne odločbe glede spora poravnajo, izda senat sklep o ustavitvi postopka ali, če to zahtevajo stranke in se senat strinja, zapiše poravnavo v obliki arbitražne odločbe na podlagi poravnave. Tako izdane arbitražne odločbe senat ni dolžan obrazložiti, sicer pa se zanj uporabljajo določbe 40. in 41. člena pravil.
2. Če postane pred izdajo končne arbitražne odločbe nadaljevanje postopka nepotrebno ali nemogoče zaradi katerega koli razloga, ki ni omenjen v prejšnjem odstavku, mora senat stranke obvestiti, da namerava izdati sklep o ustavitvi postopka. Senat lahko izda sklep o ustavitvi postopka, razen kadar katera od strank temu iz upravičenih razlogov ugovarja.

44. člen

Popravek in razlaga arbitražne odločbe ter dopolnilna odločba

1. Vsaka stranka lahko v 30 dneh od prejema arbitražne odločbe, s tem da obvesti ostale stranke in sekretariat, od senata zahteva:
 - i. popravek pisne, računske ali druge podobne napake v arbitražni odločbi,
 - ii. razlago posamezne točke ali dela arbitražne odločbe, in
 - iii. izdajo dopolnilne arbitražne odločbe o zahtevkih, ki so bili postavljeni v postopku, pa o njih ni bilo odločeno.

2. Senat drugim strankam omogoči, da se o zahtevi iz prejšnjega odstavka izjavijo. Če senat meni, da je zahteva utemeljena, popravi napako v arbitražni odločbi oziroma poda razlago arbitražne odločbe v 30 dneh oziroma izda dopolnilno arbitražno odločbo v 60 dneh od prejema zahteve. Iz upravičenih razlogov lahko predsedstvo na obrazložen predlog senata roke iz tega odstavka podaljša.
3. Senat lahko napake v arbitražni odločbi popravi tudi na lastno pobudo v 30 dneh od izdaje arbitražne odločbe.
4. Za popravek, razlago arbitražne odločbe in dopolnilno arbitražno odločbo se uporabljajo določbe 40. in 41. člena pravil. Popravek oziroma razlaga tvorita sestavni del arbitražne odločbe.

Stroški arbitražnega postopka

45. člen

Stroški arbitraže

1. Stroške arbitraže sestavljajo:
 - i. plačilo za senat,
 - ii. administrativni stroški Stalne arbitraže, ter
 - iii. stroški senata in morebitnega administrativnega tajnika senata ter stroški Stalne arbitraže.
2. Preden izda arbitražno odločbo, mora senat od sekretariata pridobiti dokončno določeno višino stroškov arbitraže. Sekretariat dokončno določi višino stroškov arbitraže v skladu s tarifo (Dodatek II), veljavno v času začetka postopka.
3. Kadar se postopek konča pred izdajo končne arbitražne odločbe s sklepom o ustavitvi postopka ali arbitražno odločbo na podlagi poravnave, sekretariat dokončno določi ustrezno višino stroškov arbitraže, upoštevajoč fazo, v kateri se je postopek končal, delo, ki ga je opravil senat, in druge relevantne okoliščine. V tem primeru je lahko višina plačil za senat nižja od minimalnega zneska, kot izhaja iz Tarife (Dodatka II in III), veljavne v času začetka postopka.
4. Senat mora v končno arbitražno odločbo, arbitražno odločbo na podlagi poravnave ali sklep o ustavitvi postopka vključiti stroške arbitraže, kot jih je dokončno določil sekretariat, in

jih razčleniti na plačilo in stroške za posameznega arbitra ter administrativne in druge stroške Stalne arbitraže.

5. Če se stranke niso drugače sporazumele, senat na zahtevo katere koli stranke odloči o razporeditvi stroškov arbitraže med stranke. Pri tem upošteva načelo uspeha strank v postopku, prispevek vsake od strank k učinkovitosti in hitrosti postopka in druge relevantne okoliščine.
6. Stranke so arbitrom in Stalni arbitraži solidarno odgovorne za plačilo stroškov arbitraže.
7. Vpisna taksa, administrativni stroški Stalne arbitraže in plačilo za senat, kot izhajajo iz Dodatkov II in III, ne vključujejo morebitnega davka na dodano vrednost. Ob imenovanju morajo arbitri sekretariatu sporočiti višino davka na dodano vrednost, ki se obračuna na njihovo plačilo.

46. člen

Stroški strank

Če se stranke niso drugače sporazumele, senat na zahtevo katere koli stranke v končni arbitražni odločbi, arbitražni odločbi na podlagi poravnave ali sklepu o ustavitvi postopka odloči o povrnitvi razumnih stroškov, ki so jih stranke imele zaradi postopka, vključno s stroški pravnega zastopanja. Pri tem upošteva načelo uspeha strank v postopku, prispevek vsake od strank k učinkovitosti in hitrosti postopka in druge relevantne okoliščine.

47. člen

Predujem za kritje stroškov arbitraže

1. Sekretariat določi znesek, ki ga morajo stranke plačati kot predujem za kritje stroškov arbitraže (predujem).
2. Predujem ustreza predvideni višini stroškov arbitraže, kot so opredeljeni v prvem odstavku 45. člena pravil. Predujem se plača na bančni račun Stalne arbitraže. Predujem hrani in upravlja Stalna arbitraža.
3. Tožeča in tožena stranka morata plačati vsaka polovico predujma, razen če so določeni ločeni predujmi. Če je poleg tožbe vložena nasprotna tožba ali ugovor zaradi pobotanja, lahko sekretariat za vsako stranko določi ločen predujem, ki ustreza njenemu zahtevku. Če predujem ne zadošča za kritje stroškov arbitraže ali v drugih utemeljenih primerih, lahko

sekretariat na predlog senata ali po lastni pobudi naloži strankam plačilo dodatnega predujma.

4. Če katera od strank v roku, ki ga določi sekretariat, ne plača zahtevanega predujma, sekretariat k plačilu pozove nasprotno stranko in ji določi rok za plačilo. Če tudi nasprotna stranka ne opravi plačila v skladu s pozivom, lahko sekretariat delno ali v celoti ustavi postopek. Če ena od strank opravi plačilo namesto druge stranke, lahko senat na njeno zahtevo izda ločeno arbitražno odločbo, s katero drugi stranki naloži povrnitev plačanega dela predujma.
5. Po zaključku postopka se neporabljen del predujma vrne strankam.

Pospešeni arbitražni postopek

48. člen

Pravila pospešenega arbitražnega postopka

1. Pravila pospešenega arbitražnega postopka (pospešeni postopek) se uporabljajo, če se stranke za pospešeni postopek izrecno dogovorijo v arbitražnem sporazumu ali kasneje. Stranke se lahko za pospešeni postopek dogovorijo najkasneje do vložitve odgovora na zahtevo za arbitražo.
2. Kadar se stranke dogovorijo za pospešeni postopek, se uporabljajo Arbitražna pravila Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije s spremembami, določenimi v tem členu in v Dodatku III.
3. Če se stranke ne sporazumejo drugače, v pospešenem postopku spor rešuje arbiter posameznik, razen če predsedstvo glede na zapletenost in druge okoliščine zadeve odloči, da spor rešuje senat, sestavljen iz treh arbitrov.
4. Kadar naj bo senat sestavljen iz arbitra posameznika, ga stranke nominirajo sporazumno v roku, ki ga določi sekretariat. Če arbiter posameznik v tem roku ni nominiran, ga imenuje predsedstvo.
5. Kadar naj bo senat sestavljen iz več kot enega arbitra, tožeča stranka nominira arbitra v zahtevi za arbitražo, tožena stranka pa v roku, ki ga določi sekretariat. Imenovana arbitra v roku, ki ga določi sekretariat nominirata arbitra, ki bo deloval kot

predsednik senata. Če kateri od arbitrov ni nominiran v roku, ga imenuje predsedstvo.

6. Končna arbitražna odločba mora biti izdana v roku šestih mesecev po tem, ko je bila senatu zadeva predana v skladu z 20. členom pravil. Iz upravičenih razlogov lahko predsedstvo, na obrazložen predlog senata ali na lastno pobudo, ta rok podaljša. Pri tem lahko od senata zahteva pojasnila o stanju zadeve in razlogih za nezmožnost izdaje arbitražne odločbe v roku.
7. Senat vodi pospešeni postopek tako, da bo lahko končno arbitražno odločbo izdal v roku iz prejšnjega odstavka. Razen če senat določi drugače, velja:
 - i. po vložitvi odgovora na zahtevo za arbitražo so stranke praviloma upravičene vložiti le še tožbo, odgovor na tožbo in morebitno nasprotno tožbo oziroma ugovor zaradi pobotanja ter odgovor nanju;
 - ii. vsa pisanja in obvestila se pošiljajo v elektronski obliki;
 - iii. roki, ki jih za pošiljanje pisnih vlog določi senat, praviloma niso daljši od 15 dni;
 - iv. razen če se stranke sporazumejo, da bo v sporu odločeno le na podlagi dokumentarnega gradiva, lahko senat opravi eno samo ustno obravnavo za zaslišanje prič in izvedencev ali za ustno razpravo;
 - v. po opravljeni ustni obravnavi stranke ne smejo več vlagati pisnih vlog;
 - vi. senat mora navesti povzetek razlogov, na katerih temelji arbitražna odločba, razen če so se stranke sporazumele, da arbitražne odločbe ni treba obrazložiti.

Splošna pravila

49. člen

Temeljno pravilo

Glede vseh vprašanj, ki s temi pravili niso posebej urejena, morajo senat, stranke in Stalna arbitraža ravnati v duhu teh pravil in s ciljem, da se zagotovi izvršljivost arbitražne odločbe.

50. člen

Zaupnost

1. Razen če se stranke izrecno sporazumejo drugače, morajo kot zaupne varovati vse podatke v zvezi s postopkom, vključno z obstojem arbitraže, identiteto strank, arbitražnimi odločbami, sklepi in drugimi odločitvami senata in Stalne arbitraže ter vsemi dokumenti, ki jih v postopku predloži katera od strank in niso javno dostopni, razen v primeru in obsegu, v katerem je stranka k razkritju zavezana oziroma je razkritje potrebno za zaščito ali uveljavitev njenih pravic oziroma za izvršitev ali izpodbijanje arbitražne odločbe pred državnim sodiščem. Ta obveznost velja tudi za arbitre, arbitra za nujne primere, administrativnega tajnika senata, izvedence, ki jih imenuje senat, Stalno arbitražo in člane predsedstva ter sekretariata.
2. Posvetovanja senata so zaupna.
3. Stalna arbitraža lahko v anonimni obliki, ki ne omogoča identifikacije strank ter drugih oseb, objavi arbitražno odločbo, sklepe in druge odločitve senata in Stalne arbitraže v strokovnih publikacijah, razen če temu v roku 60 dni od njihove izdaje pisno nasprotuje katera od strank.

51. člen

Jezik pravil

Kadar jezik postopka ni slovenščina, angleško besedilo prevlada nad drugimi jezikovnimi različicami teh pravil.

52. člen

Izključitev odgovornosti

Arbitri, arbirer za nujne primere, administrativni tajnik senata, Stalna arbitraža, člani predsedstva in sekretariata, Gospodarska zbornica Slovenije in njeni zaposleni niso odškodninsko odgovorni za kakršno koli storitev ali opustitev, povezano z arbitražnim postopkom, če je takšna izključitev odgovornosti po veljavnem pravu dopustna.

53. člen

Pričetek veljavnosti

Ta pravila stopijo v veljavo 1. junija 2023.

Dodatki

Dodatek I

Organizacija Stalne arbitraže

1. člen

Stalna arbitraža

1. Stalna arbitraža pri Gospodarski zbornici Slovenije (Stalna arbitraža) je samostojna in neodvisna institucija, ki zagotavlja organizacijo in podporo reševanju sporov.
2. Organa Stalne arbitraže sta predsedstvo in sekretariat. Pogoje za delovanje in uresničevanje nalog Stalne arbitraže zagotavlja Gospodarska zbornica Slovenije.

2. člen

Naloge Stalne arbitraže

Stalna arbitraža:

- i. organizira in zagotavlja podporo reševanju domačih sporov in sporov z mednarodnim elementom z arbitražo, mediacijo in drugimi alternativnimi oblikami reševanja sporov v skladu z lastnimi pravili in drugimi pravili ter postopki, o katerih se stranke dogovorijo;
- ii. zagotavlja informacije o arbitraži, mediaciji in drugih alternativnih oblikah reševanja sporov.

3. člen

Predsedstvo

1. Predsedstvo sestavljajo predsednik, podpredsednik in do sedem članov.
2. Predsedstvo v posameznih postopkih sprejema odločitve, za katere je pristojno v skladu s temi ali drugimi pravili Stalne arbitraže, o katerih se stranke dogovorijo. Odločitve predsedstva so dokončne in jih predsedstvo ni dolžno obrazložiti.
3. Seje predsedstva sklicuje in vodi predsednik ali v njegovi odsotnosti podpredsednik. Trije člani predsedstva tvorijo kvorum za veljavno odločanje. Predsedstvo sprejema odločitve z večino glasov prisotnih članov. V primeru enakega števila glasov je odločilen glas predsedujočega. Član predsedstva se ne sme vzdržati glasovanja.

4. V nujnih primerih lahko predsednik ali v njegovi odsotnosti podpredsednik sprejme odločitve v imenu predsedstva.
5. Član predsedstva, ki v kakršni koli vlogi sodeluje ali je sodeloval v zadevi, ki je predmet postopka pred Stalno arbitražo, ne sme na noben način sodelovati v razpravi ali pri odločitvah, ki se nanašajo na ta isti postopek. To dejstvo ne vpliva na zahtevani kvorum za veljavno odločanje.

4. člen

Imenovanje predsedstva

1. Predsedstvo imenuje upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije.
2. Mandat predsednika, podpredsednika in članov predsedstva traja štiri leta z možnostjo ponovnega imenovanja.
3. V izjemnih primerih lahko upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije odpokliče člana predsedstva. Če članu predsedstva preneha mandat zaradi odstopa, odpoklica ali kakšnega drugega razloga, upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije za preostali del mandata imenuje novega člana predsedstva.

5. člen

Sekretariat

1. Sekretariat ima strokovno službo, ki nadzoruje učinkovitost poteka postopkov in dela arbitrov ter opravlja druge naloge v skladu s temi pravili. Sekretariat vodi generalni sekretar.
2. Sekretariat v posameznih postopkih sprejema odločitve, za katere je pristojen v skladu s temi ali drugimi pravili Stalne arbitraže, o katerih se stranke dogovorijo. Odločitve sekretariata so dokončne in jih sekretariat ni dolžan obrazložiti.
3. Sekretariat lahko odloča v posameznih zadevah iz pristojnosti predsedstva, ki jih nanj prenese predsedstvo.

6. člen

Imenovanje generalnega sekretarja

Generalnega sekretarja imenuje predsednik Gospodarske zbornice Slovenije v soglasju s predsednikom Stalne arbitraže, za mandatno obdobje štirih let, z možnostjo ponovnega imenovanja. Če ob preteku mandata ni bilo opravljeno novo

imenovanje, generalni sekretar opravlja funkcijo do novega imenovanja.

7. člen

Delo Stalne arbitraže

Stalna arbitraža varuje zaupnost postopkov, arbitražnih odločb, sklepov in drugih odločitev. V vseh postopkih Stalna arbitraža deluje nepristransko in v duhu učinkovitosti postopka.

Dodatek II

Tarifa

1. člen

Vpisna taksa

1. Vpisna taksa iz 6. člena pravil znaša 2.000 EUR in je nepovratna.
2. Če v postopku sodelujeta več kot dve stranki, se vpisna taksa poveča za 10 odstotkov za vsako dodatno stranko, vendar največ do 50 odstotkov.
3. Vpisna taksa je vključena v administrativne stroške Stalne arbitraže iz 3. člena tega dodatka.
4. Vpisna taksa se vračuna v del predujma, ki ga mora plačati tožeča stranka v skladu s 47. členom pravil.
5. Če se pred ali med arbitražo med istima strankama in glede istega spora začne mediacija v skladu z Mediacijskimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije, se v postopku, ki se začne kasneje, vpisna taksa ne zaračuna do višine, v kateri je bila že vplačana v prej začetem postopku.

2. člen

Plačilo za senat

1. Sekretariat določi višino plačila za predsednika senata in arbitra posameznika na podlagi tabele A. Plačilo za arbitra posameznika je za 20 odstotkov višje od plačila za predsednika senata.
2. Vsak od članov senata prejme 60 odstotkov plačila za predsednika senata. Po posvetovanju s senatom lahko sekretariat določi drugačen odstotek za odmero plačila posameznemu članu senata.
3. Vrednost spornega predmeta se določi kot vsota vrednosti vseh tožbenih zahtevkov in zahtevkov iz nasprotnih tožb. Enako velja tudi za ugovore zaradi pobotanja, razen če njihovo obravnavanje ne predstavlja občutnega povečanja dela. Morebitno zmanjšanje vrednosti spornega predmeta se ne upošteva, če je do zmanjšanja prišlo po predaji zadeve senatu. Kadar vrednosti spornega predmeta ni mogoče ugotoviti, če je stranka svoj zahtevek ocenila prenizko ali ga ni ovrednotila, sekretariat pri določitvi višine plačila za senat upošteva vse relevantne okoliščine zadeve.

4. Sekretariat pri določitvi višine plačila za senat upošteva skrbnost in učinkovitost arbitrov, obseg opravljenega dela, zapletenost zadeve, učinkovitost poteka postopka in pravočasnost izdaje arbitražne odločbe. V izjemnih primerih lahko sekretariat odstopi od zneskov, kot izhajajo iz tabele A.
5. Kakršno koli plačilo za administrativnega tajnika senata se izplača iz plačila za senat in je v izključno v razmerju med senatom in administrativnim tajnikom senata.

3. člen

Administrativni stroški Stalne arbitraže

1. Sekretariat določi administrativne stroške Stalne arbitraže na podlagi tabele B.
2. Če v postopku sodelujeta več kot dve stranki, se administrativni stroški Stalne arbitraže povečajo za 10 odstotkov za vsako dodatno stranko, vendar največ do 50 odstotkov.
3. Vrednost spornega predmeta se določi kot vsota vrednosti vseh tožbenih zahtevkov in zahtevkov iz nasprotnih tožb. Enako velja tudi za ugovore zaradi pobotanja, razen če njihovo obravnavanje ne predstavlja občutnega povečanja dela. Morebitno zmanjšanje vrednosti spornega predmeta se ne upošteva, če je do zmanjšanja prišlo po predaji zadeve senatu. Kadar vrednosti spornega predmeta ni mogoče ugotoviti, če je stranka svoj zahtevek ocenila prenizko ali ga ni ovrednotila, sekretariat pri določitvi višine administrativnih stroškov Stalne arbitraže upošteva vse relevantne okoliščine zadeve.
4. V izjemnih primerih lahko sekretariat odstopi od zneskov, kot izhajajo iz tabele B.
5. Če se pred ali med arbitražo med istima strankama in glede istega spora začne mediacija v skladu z Mediacijskimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije, se polovica administrativnih stroškov Stalne arbitraže za mediacijo, všteje v administrativne stroške Stalne arbitraže za arbitražo.

4. člen

Stroški senata, administrativnega tajnika senata in Stalne arbitraže

1. Poleg plačil za senat in administrativnih stroškov Stalne arbitraže sekretariat določi višino zneska za pokritje razumnih

stroškov, ki so nastali posameznim arbitrom, morebitnemu administrativnemu tajniku senata in Stalni arbitraži.

2. Stroški senata lahko vključujejo tudi plačila in stroške za izvedence, ki jih v skladu s 34. členom pravil imenuje senat.
3. Stalna arbitraža sprejme smernice za obračunavanje stroškov senata, namenjene arbitrom.

Tabela A

Vrednost spornega predmeta (v EUR)	Plačilo za predsednika senata ¹ Minimum (v EUR)	Maksimum (v EUR)
do 25.000	1.800	2.700
od 25.000 do 50.000	1.800 + 2,8 % od vrednosti nad 25.000	2.700 + 4,2 % od vrednosti nad 25.000
od 50.000 do 100.000	2.500 + 4,2 % od vrednosti nad 50.000	3.750 + 6,3 % od vrednosti nad 50.000
od 100.000 do 250.000	4.600 + 1,6 % od vrednosti nad 100.000	6.900 + 2,4 % od vrednosti nad 100.000
od 250.000 do 500.000	7.000 + 1,56 % od vrednosti nad 250.000	10.500 + 2,34 % od vrednosti nad 250.000
od 500.000 do 1.000.000	10.900 + 1,22 % od vrednosti nad 500.000	16.350 + 1,83 % od vrednosti nad 500.000
od 1.000.000 do 2.000.000	17.000 + 0,64 % od vrednosti nad 1.000.000	25.500 + 0,96 % od vrednosti nad 1.000.000
od 2.000.000 do 5.000.000	23.400 + 0,42 % od vrednosti nad 2.000.000	35.100 + 0,63 % od vrednosti nad 2.000.000
od 5.000.000 do 10.000.000	36.000 + 0,34 % od vrednosti nad 5.000.000	54.000 + 0,51 % od vrednosti nad 5.000.000
od 10.000.000 do 20.000.000	53.000 + 0,2 % od vrednosti nad 10.000.000	79.500 + 0,3 % od vrednosti nad 10.000.000
od 20.000.000 do 50.000.000	73.000 + 0,12 % od vrednosti nad 20.000.000	109.500 + 0,18 % od vrednosti nad 20.000.000
od 50.000.001	določi predsedstvo	

¹ Plačilo za arbitra posameznika je za 20 odstotkov višje od plačila za predsednika senata.

Vrednost spornega predmeta (v EUR)	Administrativni stroški Stalne arbitraže Minimum (v EUR)
do 25.000	2.000
od 25.000 do 50.000	2.000 + 2 % od vrednosti nad 25.000
od 50.000 do 100.000	2.500 + 2 % od vrednosti nad 50.000
od 100.000 do 250.000	3.500 + 1 % od vrednosti nad 100.000
od 250.000 do 500.000	5.000 + 1 % od vrednosti nad 250.000
od 500.000 do 1.000.000	7.500 + 0,4 % od vrednosti nad 500.000
od 1.000.000 do 2.000.000	9.500 + 0,31 % od vrednosti nad 1.000.000
od 2.000.000 do 5.000.000	12.600 + 0,08 % od vrednosti nad 2.000.000
od 5.000.000 do 10.000.000	15.000 + 0,06 % od vrednosti nad 5.000.000
od 10.000.000 do 20.000.000	18.000 + 0,02 % od vrednosti nad 10.000.000
od 20.000.000 do 50.000.000	20.000 + 0,005 % od vrednosti nad 20.000.000
od 50.000.001	21.500

Dodatek III

Tarifa za pospešeni postopek po 48. členu pravil

1. člen

Vpisna taksa

1. Vpisna taksa iz 6. člena pravil znaša 1.000 EUR in je nepovratna.
2. Če v postopku sodelujeta več kot dve stranki, se vpisna taksa poveča za 10 odstotkov za vsako dodatno stranko, vendar največ do 50 odstotkov.
3. Vpisna taksa je vključena v administrativne stroške Stalne arbitraže iz 3. člena tega dodatka.
4. Vpisna taksa se vračuna v del predujma, ki ga mora plačati tožeča stranka v skladu s 47. členom pravil.
5. Če se pred ali med arbitražo med istima strankama in glede istega spora začne mediacija v skladu z Mediacijskimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije, se v postopku, ki se začne kasneje, vpisna taksa ne zaračuna do višine, v kateri je bila že vplačana v prej začetem postopku.

2. člen

Plačilo za senat

1. Sekretariat določi višino plačila za predsednika senata in arbitra posameznika na podlagi tabele A. Plačilo za arbitra posameznika je za 20 odstotkov višje od plačila za predsednika senata.
2. Vsak od članov senata prejme 60 odstotkov plačila za predsednika senata. Po posvetovanju s senatom lahko sekretariat določi drugačen odstotek za odmero plačila posameznemu članu senata.
3. Vrednost spornega predmeta se določi kot vsota vrednosti vseh tožbenih zahtevkov in zahtevkov iz nasprotnih tožb. Enako velja tudi za ugovore zaradi pobotanja, razen če njihovo obravnavanje ne predstavlja občutnega povečanja dela. Morebitno zmanjšanje vrednosti spornega predmeta se ne upošteva, če je do zmanjšanja prišlo po predaji zadeve senatu. Kadar vrednosti spornega predmeta ni mogoče

ugotoviti, če je stranka svoj zahtevek ocenila prenizko ali ga ni ovrednotila, sekretariat pri določitvi višine plačila za senat upošteva vse relevantne okoliščine zadeve.

4. Sekretariat pri določitvi višine plačila za senat upošteva skrbnost in učinkovitost arbitrov, obseg opravljenega dela, zapletenost zadeve, učinkovitost poteka postopka in pravočasnost izdaje arbitražne odločbe. V izjemnih primerih lahko sekretariat odstopi od zneskov, kot izhajajo iz tabele A.
5. Kakršno koli plačilo za administrativnega tajnika senata se izplača iz plačila za senat in je v izključno v razmerju med senatom in administrativnim tajnikom senata.

3. člen

Administrativni stroški Stalne arbitraže

1. Sekretariat določi administrativne stroške Stalne arbitraže na podlagi tabele B.
2. Če v postopku sodelujeta več kot dve stranki, se administrativni stroški Stalne arbitraže povečajo za 10 odstotkov za vsako dodatno stranko, vendar največ do 50 odstotkov.
3. Vrednost spornega predmeta se določi kot vsota vrednosti vseh tožbenih zahtevkov in zahtevkov iz nasprotnih tožb. Enako velja tudi za ugovore zaradi pobotanja, razen če njihovo obravnavanje ne predstavlja občutnega povečanja dela. Morebitno zmanjšanje vrednosti spornega predmeta se ne upošteva, če je do zmanjšanja prišlo po predaji zadeve senatu. Kadar vrednosti spornega predmeta ni mogoče ugotoviti, če je stranka svoj zahtevek ocenila prenizko ali ga ni ovrednotila, sekretariat pri določitvi višine administrativnih stroškov Stalne arbitraže upošteva vse relevantne okoliščine zadeve.
4. V izjemnih primerih lahko sekretariat odstopi od zneskov, kot izhajajo iz tabele B.
5. Če se pred ali med arbitražo med istima strankama in glede istega spora začne mediacija v skladu z Mediacijskimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije, se polovica administrativnih stroškov Stalne arbitraže za mediacijo, všteje v administrativne stroške Stalne arbitraže za arbitražo.

4. člen

Stroški senata, administrativnega tajnika senata in Stalne arbitraže

1. Poleg plačil za senat in administrativnih stroškov Stalne arbitraže sekretariat določi višino zneska za pokritje razumnih stroškov, ki so nastali posameznim arbitrom, morebitnemu administrativnemu tajniku senata in Stalni arbitraži.
2. Stroški senata lahko vključujejo tudi plačila in stroške za izvedence, ki jih v skladu s 34. členom pravil imenuje senat.
3. Stalna arbitraža sprejme smernice za obračunavanje stroškov senata, namenjene arbitrom.

Vrednost spornega predmeta (v EUR)	Plačilo za predsednika senata ¹ Minimum (v EUR)	Maksimum (v EUR)
do 25.000	720	1.080
od 25.000 do 50.000	720 + 1,4 % od vrednosti nad 25.000	1.080 + 2,1 % od vrednosti nad 25.000
od 50.000 do 100.000	1.000 + 2,1 % od vrednosti nad 50.000	1.500 + 3,15 % od vrednosti nad 50.000
od 100.000 do 250.000	1.840 + 1,6 % od vrednosti nad 100.000	2.760 + 2,4 % od vrednosti nad 100.000
od 250.000 do 500.000	7.000 + 1,56 % od vrednosti nad 250.000	10.500 + 2,34 % od vrednosti nad 250.000
od 500.000 do 1.000.000	10.900 + 1,22 % od vrednosti nad 500.000	16.350 + 1,83 % od vrednosti nad 500.000
od 1.000.000 do 2.000.000	17.000 + 0,64 % od vrednosti nad 1.000.000	25.500 + 0,96 % od vrednosti nad 1.000.000
od 2.000.000 do 5.000.000	23.400 + 0,42 % od vrednosti nad 2.000.000	35.100 + 0,63 % od vrednosti nad 2.000.000
od 5.000.000 do 10.000.000	36.000 + 0,34 % od vrednosti nad 5.000.000	54.000 + 0,51 % od vrednosti nad 5.000.000
od 10.000.000 do 20.000.000	53.000 + 0,2 % od vrednosti nad 10.000.000	79.500 + 0,3 % od vrednosti nad 10.000.000
od 20.000.000 do 50.000.000	73.000 + 0,12 % od vrednosti nad 20.000.000	109.500 + 0,18 % od vrednosti nad 20.000.000
od 50.000.001	določí predsedstvo	

¹ Plačilo za arbitra posameznika je za 20 odstotkov višje od plačila za predsednika senata.

Tabela B

Vrednost spornega predmeta (v EUR)	Administrativni stroški Stalne arbitraže Minimum (v EUR)
do 25.000	1.000
od 25.000 do 50.000	1.000 + 2 % od vrednosti nad 25.000
od 50.000 do 100.000	1.500 + 2 % od vrednosti nad 50.000
od 100.000 do 250.000	2.500 + 1 % od vrednosti nad 100.000
od 250.000 do 500.000	5.000 + 1 % od vrednosti nad 250.000
od 500.000 do 1.000.000	7.500 + 0,4 % od vrednosti nad 500.000
od 1.000.000 do 2.000.000	9.500 + 0,31 % od vrednosti nad 1.000.000
od 2.000.000 do 5.000.000	12.600 + 0,08 % od vrednosti nad 2.000.000
od 5.000.000 do 10.000.000	15.000 + 0,06 % od vrednosti nad 5.000.000
od 10.000.000 do 20.000.000	18.000 + 0,02 % od vrednosti nad 10.000.000
od 20.000.000 do 50.000.000	20.000 + 0,005 % od vrednosti nad 20.000.000
od 50.000.001	21.500

Dodatek IV

Postopek pred arbitrom za nujne primere

1. člen

Arbiter za nujne primere

1. Postopek pred arbitrom za nujne primere se začne na zahtevo stranke v skladu z 38. členom pravil.
2. Arbiter za nujne primere ima pristojnosti iz prvega in drugega odstavka 37. člena pravil.
3. Pristojnosti arbitra za nujne primere prenehajo, ko je zadeva predana senatu v skladu z 20. členom pravil oziroma v primerih iz tretjega odstavka 7. člena tega dodatka, ko začasni ukrep preneha zavezovati stranke.
4. Kadar je zadeva predana senatu, preden arbiter za nujne primere izda začasni ukrep, arbiter za nujne primere zadrži pristojnost za izdajo začasnega ukrepa v roku iz drugega odstavka 6. člena tega dodatka.

2. člen

Zahteva za postopek pred arbitrom za nujne primere

1. Stranka zahtevo za postopek pred arbitrom za nujne primere (zahteva) Stalni arbitraži pošlje praviloma po elektronski pošti.
2. Zahteva mora vsebovati:
 - i. imena, naslove in kontaktne podatke (elektronske naslove, telefonske številke, številke telefaksa) strank ter njihovih pooblaščenecv,
 - ii. kopijo arbitražnega sporazuma ali, če samostojne listine o tem ni, opis in morebitne dokaze o obstoju arbitražnega sporazuma,
 - iii. opis spora,
 - iv. zahtevani začasni ukrep in razloge, s katerimi stranka utemeljuje zahtevani ukrep,
 - v. razloge nujnosti, zaradi katerih izdaja začasnega ukrepa ne more počakati do oblikovanja senata,
 - vi. predlog jezika in sedeža postopka pred arbitrom za nujne primere ter merodajnega materialnega prava, in

- vii. dokazilo o plačilu stroškov postopka pred arbitrom za nujne primere, skladno z 8. členom tega dodatka.
3. Zahteva mora biti vložena v jeziku, za katerega so se stranke dogovorile, da je jezik arbitražnega postopka. Če se stranke o tem niso sporazumele, mora biti zahteva vložena v jeziku, v katerem je sestavljen arbitražni sporazum.
4. Kadar stranka zahteva postopek pred arbitrom za nujne primere pred vložitvijo zahteve za arbitražo, mora zahtevo za arbitražo vložiti v 10 dneh od dneva, ko je sekretariat prejel zahtevo za postopek pred arbitrom za nujne primere. V nasprotnem primeru sekretariat ustavi postopek pred arbitrom za nujne primere.
5. Po prejemu zahteve za postopek pred arbitrom za nujne primere jo sekretariat brez odlašanja pošlje nasprotni stranki.

3. člen

Imenovanje arbitra za nujne primere

1. Predsedstvo imenuje arbitra za nujne primere, kakor hitro je mogoče, praviloma pa v 48 urah po prejemu zahteve. Po imenovanju sekretariat arbitru za nujne primere brez odlašanja preda zahtevo.
2. Predsedstvo ne imenuje arbitra za nujne primere, kadar iz zahteve izhaja, da očitno (*prima facie*) ni podana pristojnost za odločanje po teh pravilih.
3. Arbitr za nujne primere mora biti nepristranski in neodvisen. Razkriti mora vse okoliščine, ki bi lahko vzbujale utemeljen dvom o njegovi nepristranskosti in neodvisnosti. Za arbitra za nujne primere se uporablja 18. člen pravil, z izjemo roka iz drugega odstavka 18. člena pravil, ki je skrajšan na 3 dni.
4. Razen če so se stranke dogovorile drugače, arbitr za nujne primere ne sme biti imenovan za arbitra v katerem koli postopku, ki se nanaša na spor, v zvezi s katerim je deloval kot arbitr za nujne primere.

4. člen

Sedež postopka pred arbitrom za nujne primere

Sedež postopka pred arbitrom za nujne primere je enak sedežu, za katerega so se stranke sporazumele, da je sedež arbitraže. Če se stranke o sedežu postopka pred arbitrom za nujne primere

niso sporazumele, je sedež Ljubljana, razen če predsedstvo glede na okoliščine zadeve odloči drugače.

5. člen

Vodenje postopka pred arbitrom za nujne primere

Arbiter za nujne primere vodi postopek tako, kot šteje za primerno, pri tem pa mora upoštevati okoliščine zadeve in nujno naravo postopka. V vsakem primeru mora arbiter za nujne primere stranke obravnavati enako in dati vsaki od njih razumno možnost, da se o zadevi izjavi.

6. člen

Odločitev o začasnem ukrepu

1. Odločitev o začasnem ukrepu arbiter za nujne primere sprejme v obliki sklepa.
2. Arbiter za nujne primere mora izdati sklep v 15 dneh od dneva, ko mu je sekretariat predal zahtevo v skladu s prvim odstavkom 3. člena tega dodatka. Iz upravičenih razlogov lahko predsedstvo na predlog arbitra za nujne primere ali na lastno pobudo ta rok podaljša. Pri tem lahko predsedstvo od arbitra za nujne primere zahteva pojasnila o stanju zadeve in razlogih za nezmožnost izdaje sklepa v roku.
3. Sklep mora:
 - i. biti izdan v pisni obliki,
 - ii. vsebovati datum izdaje, navedbo sedeža postopka pred arbitrom za nujne primere in razloge, na katerih temelji, in
 - iii. biti podpisan s strani arbitra za nujne primere.
4. Arbiter za nujne primere mora sklep nemudoma poslati strankam in Stalni arbitraži.

7. člen

Učinek začasnega ukrepa

1. Začasni ukrep je za stranke zavezujoč. S podreditvijo tem pravilom se stranke zavežejo, da bodo vsak začasni ukrep izvršile brez odlašanja oziroma v roku, ki ga določi arbiter za nujne primere.
2. Na obrazložen predlog katere koli stranke lahko arbiter za nujne primere začasni ukrep spremeni, zadrži ali prekliče.

3. Začasni ukrep preneha zavezovati stranke:
 - i. če je postopek pred arbitrom za nujne primere ustavljen v skladu s četrtem odstavkom 2. člena tega dodatka,
 - ii. če je zahtevi za izločitev arbitra za nujne primere ugodeno,
 - iii. če tako odloči arbiter za nujne primere ali senat, in
 - iv. s končanjem arbitražnega postopka, razen če senat odloči drugače.
4. Senat ni vezan na začasen ukrep arbitra za nujne primere in razloge za njegov sprejem.

8. člen

Stroški postopka

1. Stranka mora ob vložitvi zahteve plačati stroške postopka pred arbitrom za nujne primere.
2. Stroški postopka pred arbitrom za nujne primere znašajo:
 - i. plačilo za arbitra za nujne primere v višini 10.000 EUR, in
 - ii. nepovratno administrativno takso v višini 3.000 EUR.
3. Stroški postopka pred arbitrom za nujne primere ne vključujejo morebitnega davka na dodano vrednost.
4. Predsedstvo lahko na predlog arbitra za nujne primere ali na lastno pobudo odloči o povišanju ali znižanju stroškov postopka, pri čemer upošteva okoliščine zadeve, opravljeno delo arbitra za nujne primere in Stalne arbitraže ter druge relevantne okoliščine.
5. Če stranka ne plača stroškov postopka v roku, sekretariat ne obravnava zahteve oziroma ustavi postopek.
6. Na zahtevo stranke senat v arbitražni odločbi odloči o razporeditvi stroškov postopka pred arbitrom za nujne primere med stranke.

9. člen

Splošno pravilo

O vseh vprašanjih, ki v tem dodatku niso posebej urejena, morajo arbiter za nujne primere, predsedstvo in sekretariat ravnati v duhu tega dodatka in Arbitražnih pravil Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Vzorčne arbitražne klavzule

Arbitražni postopek

Vsak spor, nesoglasje ali zahtev, ki izhaja iz te pogodbe ali je v povezavi s to pogodbo, vključno z njeno kršitvijo, prenehanjem ali veljavnostjo, bo dokončno rešen v arbitražnem postopku v skladu z Arbitražnimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Priporočeni dodatki:

- Arbitražni senat naj bo sestavljen iz [treh arbitrov / arbitra posameznika].
- Sedež arbitraže naj bo [mesto in država].
- Arbitražni postopek bo potekal v [...] jeziku.
- Glede vsebine spora se bo uporabilo [...] pravo.

Pospešeni arbitražni postopek

Vsak spor, nesoglasje ali zahtev, ki izhaja iz te pogodbe ali je v povezavi s to pogodbo, vključno z njeno kršitvijo, prenehanjem ali veljavnostjo, bo dokončno rešen v arbitražnem postopku v skladu z Arbitražnimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije z uporabo pravil o pospešenem arbitražnem postopku.

Priporočeni dodatki:

- Arbitražni senat naj bo sestavljen iz [arbitra posameznika / treh arbitrov].
- Sedež arbitraže naj bo [mesto in država].
- Arbitražni postopek bo potekal v [...] jeziku.
- Glede vsebine spora se bo uporabilo [...] pravo.

Arbitražni postopek brez arbitra za nujne primere

Vsak spor, nesoglasje ali zahtevak, ki izhaja iz te pogodbe ali je v povezavi s to pogodbo, vključno z njeno kršitvijo, prenehanjem ali veljavnostjo, bo dokončno rešen v arbitražnem postopku v skladu z Arbitražnimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije. Pravila o postopku pred arbitrom za nujne primere se ne uporabijo.

Priporočeni dodatki:

- Arbitražni senat naj bo sestavljen iz [treh arbitrov / arbitra posameznika].
- Sedež arbitraže naj bo [mesto in država].
- Arbitražni postopek bo potekal v [...] jeziku.
- Glede vsebine spora se bo uporabilo [...] pravo.

Uporaba vzorčnih arbitražnih klavzul

Strankam, ki želijo predložiti spor v reševanje pred Stalno arbitražo pri Gospodarski zbornici Slovenije, se priporoča, da v pogodbo vključijo eno od zgoraj navedenih vzorčnih arbitražnih klavzul.

Z vključitvijo vzorčne arbitražne klavzule v pogodbo se stranke dogovorijo, da bodo spor reševale v arbitražnem postopku pred Stalno arbitražo pri Gospodarski zbornici Slovenije, in si tako zagotovijo hitro, učinkovito in strokovno rešitev spora. Vzorčne arbitražne klavzule lahko stranke dopolnijo oziroma prilagodijo v skladu s svojimi potrebami oziroma okoliščinami. Stranke se lahko pri oblikovanju arbitražne klavzule dogovorijo denimo za drugačno število arbitrov, kot ga določajo Ljubljanska arbitražna pravila. Prav tako lahko stranke v arbitražni klavzuli določijo sedež arbitraže, jezik, v katerem se bo vodil arbitražni postopek, in materialno pravo, ki se bo uporabljalo glede vsebine spornega razmerja.

Kadar gre za enostavnejše spore ali spore manjše vrednosti, pri katerih je strankam hitrost rešitve v posebnem interesu, lahko v pogodbo vključijo posebno vzorčno arbitražno klavzulo, ki določa uporabo pravil o pospešenem arbitražnem postopku (48. člen Ljubljanskih arbitražnih pravil).

Ljubljanska arbitražna pravila urejajo tudi posebni postopek pred arbitrom za nujne primere (Dodatek IV). Kadar stranke želijo izključiti uporabo postopka pred arbitrom za nujne primere, naj v pogodbo vključijo posebno vzorčno arbitražno klavzulo, ki določa izključitev uporabe pravil postopka pred arbitrom za nujne primere.

Pri oblikovanju arbitražne klavzule morajo biti stranke previdne. Pomembno je, da je arbitražna klavzula oblikovana tako, da iz nje jasno in nedvoumno izhaja dogovor strank o tem, da bo morebiten spor dokončno rešen z arbitražo (in ne pred državnim sodiščem), in o tem, da bo predložen v reševanje pred Stalno arbitražo pri Gospodarski zbornici Slovenije. Nejasno ali dvoumno zapisana arbitražna klavzula lahko arbitražni postopek bistveno oteži ali ga v skrajnem primeru onemogoči.

Več informacij o arbitražnem postopku in prevode vzorčnih arbitražnih klavzul v svetovne jezike najdete na spletnem naslovu Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije (www.sloarbitration.eu).

Stalna arbitraža
pri Gospodarski zbornici Slovenije
Dimičeva ulica 13, 1504 Ljubljana, Slovenija
www.sloarbitration.eu

Sekretariat:
01 58 98 180
arbitraza.lj@gzs.si

